

Zbornik sudske prakse

MIŠLJENJE NEZAVISNE ODVJETNICE

JULIANE KOKOTT

od 9. studenoga 2021.¹

Predmet C-479/21 PPU

SN,

SD

uz sudjelovanje:

Governor of Cloverhill Prison,

Irske,

Attorney General,

Governor of Mountjoy Prison

(zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Supreme Court (Vrhovni sud, Irska))

„Zahtjev za prethodnu odluku – Protokol (br. 21) priložen UEU-u – Pravosudna suradnja u kaznenim stvarima – Okvirna odluka 2002/584/PUP – Europski uhidbeni nalog – Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju – Sporazum o trgovini i suradnji između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, s jedne strane, i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, s druge strane – Pravne osnove – Članak 50. UEU-a – Članak 217. UFEU-a”

I. Uvod

1. Od Suda se traži da utvrdi je li Irska obvezna izvršiti europske uhidbene naloge koje je izdala Ujedinjena Kraljevina, unatoč tomu što se potonja povukla iz Europske unije.
2. Na prvi se pogled čini da odredbe Sporazuma o povlačenju² iz 2020. i Sporazuma o trgovini i suradnji³ iz 2021. između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine obuhvaćaju izvršenje tih uhidbenih naloga.

¹ Izvorni jezik: engleski

² Članak 62. stavak 1. točka (b) Sporazuma o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju (SL 2020., L 29, str. 7., u daljem tekstu: Sporazum o povlačenju)

³ Članci 595. do 632. Sporazuma o trgovini i suradnji između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, s jedne strane, i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, s druge strane (SL 2021., L 149, str. 10., u daljem tekstu: Sporazum o trgovini i suradnji)

3. Međutim, Protokol br. 21 priložen UEU-u i UFEU-u⁴, koji je donesen u kontekstu Ugovora iz Lisabona iz 2007. te je na snazi od 1. prosinca 2009., predviđa da Irsku ne obvezuju mјere Unije koje se odnose na područje slobode, sigurnosti i pravde, osim ako se ta država članica izričito uključi u danu mjeru. Irska se nije uključila u relevantne odredbe dvaju navedenih sporazuma. Stoga će biti potrebno razmotriti je li, s obzirom na povlačenje Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije, za primjenjivost odredbi o europskom uhidbenom nalogu nužno da se Irska uključila u te odredbe. To pak ovisi o tome primjenjuje li se na te odredbe Protokol br. 21.

4. Međutim, Protokol br. 21 ne primjenjuje se ako je Europska unija pravilno postupila utemeljivši te sporazume na svojim vanjskim ovlastima sklapanja sporazuma o povlačenju (članak 50. stavak 2. UEU-a) i sporazuma o pridruživanju (članak 217. UFEU-a), umjesto na nadležnosti u pogledu područja slobode, sigurnosti i pravde. Središnji element u tom je pogledu činjenica da ta dva mehanizma predaje ne stvaraju nove obveze, konkretno za Irsku, već samo nastavljaju postojeće.

II. Pravni okvir

A. UEU

5. Članak 50. UEU-a sadržava pravila o povlačenju iz Europske unije:

„1. Svaka država članica može donijeti odluku o povlačenju iz Unije u skladu sa svojim ustavnim odredbama.

2. Država članica koja doneše odluku o povlačenju o svojoj namjeri obavješćuje Europsko vijeće. S obzirom na smjernice koje daje Europsko vijeće, Unija pregovara i sklapa s tom državom sporazum kojim se utvrđuju aranžmani njezina povlačenja, uzimajući pritom u obzir okvir za njezin budući odnos s Unijom. Sporazum se pregovara u skladu s člankom 218. stavkom 3. [UFEU-a]. Sporazum u ime Unije sklapa Vijeće, odlučujući kvalificiranom većinom, uz prethodnu suglasnost Europskog parlamenta.

3. Ugovori se na dotičnu državu prestaju primjenjivati od dana stupanja na snagu sporazuma o povlačenju ili, ako do toga ne dođe, dvije godine od obavijesti iz stavka 2., osim ako Europsko vijeće, u dogовору s dotičnom državom članicom, jednoglasno odluci prodljiti to razdoblje.

4. Za potrebe stavaka 2. i 3. član Europskog vijeća ili Vijeća koji predstavlja državu članicu koja se povlači ne sudjeluje ni u raspravama Europskog vijeća ili Vijeća ni u donošenju odluka koje se na nju odnose.

Kvalificirana se većina utvrđuje u skladu s člankom 238. stavkom 3. točkom (b) [UFEU-a].

5. [...]”

⁴ Protokol (br. 21) o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde (u dalnjem tekstu: Protokol br. 21)

B. UFEU

6. Članak 217. UFEU-a je pravna osnova za sklapanje sporazumâ o pridruživanju:

„Unija može s jednom ili više trećih zemalja ili međunarodnih organizacija sklapati sporazume o pridruživanju koji uključuju uzajamna prava i obveze, zajedničko djelovanje i posebni postupak.”

7. U članku 218. stavcima 6. i 8. UFEU-a utvrđeni su postupovni zahtjevi u pogledu sklapanja međunarodnih sporazuma i, osobito, sporazumâ o pridruživanju:

„6. Vijeće na prijedlog pregovarača donosi odluku o sklapanju sporazuma.

Osim kada se sporazumi odnose isključivo na zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku, Vijeće donosi odluku o sklapanju sporazuma:

(a) uz prethodnu suglasnost Europskog parlamenta u sljedećim slučajevima:

i. sporazumâ o pridruživanju;

[...]

8. Vijeće tijekom čitavog postupka odlučuje kvalificiranom većinom.

Međutim, Vijeće odlučuje jednoglasno kad se sporazum odnosi na područje za koje je za donošenje akta Unije potrebna jednoglasna odluka kao i za sporazume o pridruživanju [...]”

C. Protokol br. 21

8. U skladu s člankom 1. Protokola br. 21, Irska ne sudjeluje u mjerama donesenima u pogledu područja slobode, sigurnosti i pravde:

„Pridržavajući se članka 3. Ujedinjena Kraljevina i Irska ne sudjeluju u usvajanju mjera Vijeća koje se predlažu na temelju glave V. trećeg dijela Ugovora o funkcioniranju Europske unije. [...]”

9. U članku 2. Protokola br. 21 navedeni su učinci članka 1.:

„Zbog članka 1. i pridržavajući se članaka 3., 4. i 6., nijedna odredba glave V. trećeg dijela Ugovora o funkcioniranju Europske unije, nijedna mjera usvojena na temelju te glave, nijedna odredba bilo kojeg međunarodnog sporazuma koji je Unija sklopila na temelju te glave i nijedna odluka Suda kojom se bilo koja takva odredba ili mjera tumači nije obvezujuća za Ujedinjenu Kraljevinu ili Irsku niti se na njih primjenjuje; i nijedna takva odredba, mjera ili odluka ni na koji način ne utječe na nadležnosti, prava i obveze tih država; i nijedna takva odredba, mjera ili odluka ni na koji način ne utječe na pravnu stečevinu Zajednice ili Unije niti je dio prava Unije kako se one primjenjuju na Ujedinjenu Kraljevinu ili Irsku.”

10. Međutim, u skladu s člankom 3. Protokola br. 21, Irska može obavijestiti Vijeće da želi sudjelovati donošenju i primjeni takve mjere te je može, u skladu s člankom 4., prihvati nakon što je donesena.

D. Okvirna odluka 2002/584

11. Vijeće je Okvirnu odluku 2002/584⁵ i Okvirnu odluku 2009/299⁶, kojom je prvonavedena izmijenjena, donijelo jednoglasno na temelju Ugovora o Europskoj uniji, a posebno s obzirom na njegov članak 31. stavak 1. točku (a) i članak 34. stavak 2. točku (b), prije nego što su 1. prosinca 2009. na snagu stupile izmjene Ugovora iz Lisabona i Protokola br. 21. S obzirom na to, obje okvirne odluke obvezuju Irsku iako ona nije izričito obavijestila Vijeće da želi sudjelovati u njihovu dovođenju i primjeni niti ih je prihvatile.

12. U članku 1. stavcima 1. i 2. Okvirne odluke 2002/584 utvrđene su osnovne obveze koje države članice imaju u pogledu europskog uhidbenog naloga:

„1. Europski uhidbeni nalog je sudska odluka koju izdaje država članica s ciljem uhićenja i predaje tražene osobe od strane druge države članice, [radi] vođenja kaznenog progona, izvršenja kazne zatvora ili naloga za oduzimanje slobode.

2. Države članice izvršavaju svaki europski uhidbeni nalog na temelju načela uzajamnog priznavanja u skladu s odredbama ove Okvirne odluke.”

13. Budući da Ujedinjena Kraljevina nije više bila država članica kada su njezina tijela izdala uhidbene naloge o kojima je riječ u ovom predmetu, Okvirna odluka 2002/584 ne može izravno biti temelj za njihovo izvršenje.

E. Sporazum o povlačenju

14. Sporazum o povlačenju temelji se na članku 50. stavku 2. UEU-a⁷. Stupio je na snagu 1. veljače 2020.⁸.

15. U skladu s člankom 126. Sporazuma o povlačenju, postojalo je prijelazno razdoblje, koje je počelo na datum stupanja Sporazuma o povlačenju na snagu, a završilo 31. prosinca 2020. Članak 127. propisuje da se tijekom prijelaznog razdoblja na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini primjenjuje pravo Unije osim ako je Sporazumom o povlačenju drukčije predviđeno. Budući da Sporazum o povlačenju ne predviđa odstupanje od članka 127. za potrebe odredbi o europskom uhidbenom nalogu, te su se odredbe primjenjivale tijekom prijelaznog razdoblja.

16. Članak 185. Sporazuma o povlačenju propisuje, među ostalim, da se „[d]ijelovi drugi i treći, uz iznimku članka 19., članka 34. stavka 1., članka 44. i članka 96. stavka 1. te glave I. dijela šestog i članaka od 169. do 181., primjenjuju [...] nakon isteka prijelaznog razdoblja”.

⁵ Okvirna odluka Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica (SL 2002., L 190, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavje 19., svežak 3., str. 83. i ispravak SL 2013., L 222, str. 14.)

⁶ Okvirna odluka Vijeća 2009/299/PUP od 26. veljače 2009. o izmjeni okvirnih odluka 2002/584/PUP, 2005/214/PUP, 2006/783/PUP, 2008/909/PUP i 2008/947/PUP radi jačanja postupovnih prava osoba i poticanja primjene načela uzajamnog priznavanja odluka donesenih na suđenju u odsutnosti dotične osobe (SL 2009., L 81, str. 24.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavje 19., svežak 16., str. 159.)

⁷ Odluka Vijeća (EU) 2020/135 od 30. siječnja 2020. o sklapanju Sporazuma o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju (SL 2020., L 29, str. 1.)

⁸ Obavijest o stupanju na snagu Sporazuma o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju (SL 2020., L 29, str. 189.)

17. Dio treći Sporazuma o povlačenju sadržava članak 62. stavak 1., koji se odnosi na postupke pravosudne suradnje u kaznenim stvarima koje su u tijeku, a propisuje:

„Sljedeći akti primjenjuju se u Ujedinjenoj Kraljevini i u državama članicama u situacijama koje uključuju Ujedinjenu Kraljevinu na sljedeći način:

- (a) [...]
- (b) Okvirna odluka Vijeća 2002/584/PUP [...] primjenjuje se na europski uhidbeni nalog ako je tražena osoba uhićena prije isteka prijelaznog razdoblja u svrhu izvršenja europskog uhidbenog naloga, [...];
- (c) [...]”

18. Članak 185. Sporazuma o povlačenju usto propisuje da države članice mogu odbiti predati svoje državljane Ujedinjenoj Kraljevini. Savezna Republika Njemačka, Republika Austrija i Republika Slovenija iskoristile su tu mogućnost⁹.

F. Sporazum o trgovini i suradnji

19. Sporazum o trgovini i suradnji između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, s jedne strane, i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, s druge strane, je sporazum o pridruživanju utemeljen na članku 217. UFEU-a¹⁰. Stupio je na snagu 1. svibnja 2021., nakon što su ga Europska unija i Ujedinjena Kraljevina ratificirale¹¹.

20. U glavi VII. dijela trećeg Sporazuma o trgovini i suradnji (članci 595. do 632.) uspostavljen je mehanizam izručenja između država članica i Ujedinjene Kraljevine.

21. Članak 632. Sporazuma o trgovini i suradnji predviđa da se glava VII. „primjenjuje na europske uhidbene naloge koje je država izdala u skladu s Okvirnom odlukom Vijeća 2002/584/PUP [...] prije isteka prijelaznog razdoblja ako tražena osoba nije bila uhićena za potrebe njegova izvršenja prije isteka prijelaznog razdoblja”.

⁹ Izjava Europske unije dana u skladu s člankom 185. trećim stavkom Sporazuma o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju (SL 2020., L 29, str. 188.)

¹⁰ Odluka Vijeća (EU) 2021/689 od 29. travnja 2021. o sklapanju, u ime Unije, Sporazuma o trgovini i suradnji između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, s jedne strane, i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, s druge strane te Sporazuma između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske u vezi sa sigurnosnim postupcima za razmjenu i zaštitu klasificiranih podataka (SL 2021., L 149, str. 2. i ispravak SL 2021., L 158, str. 24.).

Vijeće je sklapanje tog sporazuma u odnosu na Euratom odobrilo Odlukom (Euratom) 2020/2253 od 29. prosinca 2020. o odobrenju sklapanja, od strane Europske komisije, Sporazuma između Vlade Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske i Europske zajednice za atomsku energiju o suradnji u području sigurne i miroljubive uporabe nuklearne energije i sklapanja, od strane Europske komisije, u ime Europske zajednice za atomsku energiju, Sporazuma o trgovini i suradnji između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, s jedne strane, i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, s druge strane (SL 2020., L 444, str. 11.) na temelju članka 101. Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju.

¹¹ Obavijest o stupanju na snagu Sporazuma o trgovini i suradnji između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, s jedne strane, i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, s druge strane, te Sporazuma između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske o sigurnosnim postupcima za razmjenu i zaštitu klasificiranih podataka (SL 2021., L 149, str. 2560.).

III. Činjenično stanje i zahtjev za prethodnu odluku

22. Osoba SD predmet je europskog uhidbenog naloga od 20. ožujka 2020. koji je izdalo pravosudno tijelo Ujedinjene Kraljevine, a kojim se zahtijeva njezina predaja Ujedinjenoj Kraljevini radi izdržavanja kazne zatvora u trajanju od osam godina. Osoba SD 9. rujna 2020. uhićena je u Irskoj. High Court (Visoki sud, Irska) 8. veljače 2021. naložio je predaju osobe SD Ujedinjenoj Kraljevini i, posljedično, njezino pritvaranje do trenutka predaje.

23. Osoba SN predmet je europskog uhidbenog naloga od 5. listopada 2020. koji je također izdalo pravosudno tijelo Ujedinjene Kraljevine, a kojim se zahtijeva njezina predaja radi progona zbog počinjenja 14 kaznenih djela. Osoba SN 25. veljače 2021. uhićena je u Irskoj te je do razmatranja zahtjeva za njezinu predaju zadržana u pritvoru.

24. Dana 16. veljače 2021. High Courtu (Visoki sud) u ime osobe SD na temelju članka 40. stavka 4. točke 2. Ustava Irske podnesen je zahtjev za ispitivanje zakonitosti njezina zadržavanja u pritvoru. Tvrđilo se da osoba SD nije zakonito zadržana, s obzirom na to da se mehanizam europskog uhidbenog naloga više nije primjenjivao između Irske i Ujedinjene Kraljevine. Dana 5. ožujka 2021. sličan je zahtjev podnesen u ime osobe SN.

25. High Court (Visoki sud) utvrdio je da su i osoba SD i osoba SN zakonito zadržane u pritvoru te je stoga odbio naložiti njihovo puštanje na slobodu. Objema je dopušteno da se izravno obrate Supreme Courtu (Vrhovni sud, Irska), ali su trebale ostati u pritvoru dok se ne doneše odluka o žalbama koje su podnijele Supreme Courtu (Vrhovni sud).

26. Supreme Court (Vrhovni sud) smatra mogućim da odredbe Sporazuma o povlačenju i Sporazuma u trgovini i suradnji ne obvezuju Irsku u dijelu u kojem se odnose na mehanizam europskog uhidbenog naloga. Ako je to tako, mjere koje je Irska donijela za potrebe nastavka primjene mehanizma europskog uhidbenog naloga u odnosu na Ujedinjenu Kraljevinu nevaljane su te je, posljedično, zadržavanje žaliteljâ u pritvoru nezakonito.

27. S obzirom na te okolnosti, Supreme Court (Vrhovni sud) Sudu je uputio sljedeća pitanja:

„Budući da Irska ima pravo zadržati suverenost u [području slobode, sigurnosti i pravde] s obzirom na to da ima pravo odlučiti uključiti se u mjere koje Unija donosi u tom području na temelju glave V. trećeg dijela UFEU-a;

budući da je kao materijalno-pravna osnova Sporazuma o povlačenju (i odluke o njegovu sklapanju) naveden članak 50. UEU-a;

budući da je kao materijalno-pravna osnova Sporazuma o trgovini i suradnji (i odluke o njegovu sklapanju) naveden članak 217. UFEU-a; te

budući da se zbog toga nije smatralo da je Irska imala obvezu odnosno mogućnost uključiti se u navedene mjere pa ona to pravo ni nije iskoristila:

(a) Može li se smatrati da odredbe Sporazuma o povlačenju koje predviđaju nastavak primjene mehanizma [europskog uhidbenog naloga] u odnosu na Ujedinjenu Kraljevinu tijekom prijelaznog razdoblja predviđenog u tom sporazumu, obvezuju Irsku s obzirom na to da je sadržaj tih odredbi značajno vezan uz [područje slobode, sigurnosti i pravde]?

(b) Može li se smatrati da odredbe Sporazuma o trgovini i suradnji koje predviđaju nastavak primjene mehanizma [europskog uhidbenog naloga] u odnosu na Ujedinjenu Kraljevinu nakon relevantnog prijelaznog razdoblja, obvezuju Irsku s obzirom na to da je sadržaj tih odredbi značajno vezan uz [područje slobode, sigurnosti i pravde]?"

28. Sud koji je uputio zahtjev zatražio je da se ovaj zahtjev za prethodnu odluku razmotri u hitnom prethodnom postupku, u skladu s člankom 107. Poslovnika Suda. Prvo vijeće Suda 18. kolovoza 2021. prihvatio je taj zahtjev. Predmet je na općoj sjednici Suda 7. rujna 2021. upućen velikom vijeću.

29. Pisana očitovanja podnijeli su osobe SD i SN, Irska, Vijeće Europske unije i Europska komisija. Te stranke i Kraljevina Danska usto su sudjelovale na raspravi održanoj 27. rujna 2021.

IV. Pravna ocjena

30. U ovom se predmetu postavlja pitanje jesu li odredbe Sporazuma o povlačenju i Sporazuma o trgovini i suradnji koje se odnose na izvršavanje europskih uhidbenih naloga obvezujuće za Irsku.

31. Supreme Court (Vrhovni sud) objašnjava da su, prema irskom pravu, izvršenje europskog uhidbenog naloga koji je izdala Ujedinjena Kraljevina i zadržavanje tražene osobe u pritvoru dopušteni samo ako Irska ima odgovarajuću obvezu na temelju prava Unije.

32. Prije nego što je povlačenje Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije stupilo na snagu 31. siječnja 2020., ta je obveza proizlazila izravno iz Okvirne odluke 2002/584. Ta se okvirna odluka tijekom prijelaznog razdoblja koje je uslijedilo i trajalo do 31. prosinca 2020. nastavila primjenjivati na temelju članka 127. Sporazuma o povlačenju. Međutim, ni slučaj osobe SD ni onaj osobe SN nije obuhvaćen tim pravilima jer one do završetka prijelaznog razdoblja nisu predane Ujedinjenoj Kraljevini.

33. Budući da je osoba SD uhićena prije završetka prijelaznog razdoblja, njezin je slučaj obuhvaćen člankom 62. stavkom 1. točkom (b) i člankom 185. Sporazuma o povlačenju. Prema tim odredbama, Okvirna odluka 2002/584 nastavlja se primjenjivati u odnosu na europski uhidbeni nalog koji je protiv nje izdan.

34. Nasuprot tomu, irska tijela uhitila su osobu SN nakon završetka prijelaznog razdoblja, premda su tijela Ujedinjene Kraljevine europski uhidbeni nalog izdala tijekom trajanja tog razdoblja, u skladu s Okvirnom odlukom 2002/584. U pogledu te situacije, članak 632. Sporazuma o trgovini i suradnji predviđa da se primjenjuje novi mehanizam izručenja, uspostavljen glavom VII. dijela trećeg tog sporazuma.

35. Osobe SD i SN protive se primjeni navedenih odredbi tih dvaju sporazuma. Navode da one stvaraju nove obveze povezane s područjem slobode, sigurnosti i pravde. Prema Protokolu br. 21, takve obveze obvezuju Irsku samo ako je ta država članica izričito na to pristala (to jest, ako se u njih uključila). Budući da se Irska nije uključila u navedene odredbe, osobe SD i SN tvrde da EU nije bio nadležan donijeti relevantne odredbe u odnosu na Irsku jer ta država članica nije Europskoj uniji prenijela tu nadležnost.

36. Ta će dva stajališta razmotriti u dva koraka. Prvo će izložiti uvjete za primjenu Protokola br. 21 koji proizlaze iz sudske prakse Suda, a prema kojima njegova primjena ovisi o pravnoj osnovi dane mjere (A). Potom će razmotriti jesu li se relevantne odredbe, to jest članak 62. stavak 1. točka (b) i članak 185. Sporazuma o povlačenju te glava VII. dijela trećeg, a osobito članak 632. Sporazuma o trgovini i suradnji, trebale temeljiti na nadležnosti u pogledu područja slobode, sigurnosti i pravde (B.1 i B.2).

A. Uvjeti za primjenu Protokola br. 21

37. U skladu s Protokolom br. 21, Irska ne sudjeluje u mjerama donesenima na temelju glave V. trećeg dijela UFEU-a, koji se odnosi na područje slobode, sigurnosti i pravde, osim ako se izričito u njih uključi.

38. Međutim, kako sam to već objasnila u dvama ranijim mišljenjima, područje primjene *ratione materiae* Protokola br. 21 izričito je ograničeno na područje slobode, sigurnosti i pravde. Osim toga, kao odstupanje, taj je protokol potrebno usko tumačiti. Smisao i svrha tog protokola nije da u drugim područjima prava Unije sudjelovanje u mjerama koje su donijela tijela EU-a i obvezivanje tim mjerama budu predmet diskrecijske odluke Irske¹².

39. Posljedično, Sud je utvrdio da pravna osnova mjere određuje hoće li se Protokol primijeniti, a ne obratno¹³. Drugim riječima: Protokol br. 21 primjenjuje se samo u odnosu na mjere koje se temelje ili su se trebale utemeljiti na nadležnosti koja proizlazi iz glave V. trećeg dijela UFEU-a. Nasuprot tomu, mјera koja se dotiče područja slobode, sigurnosti i pravde nije obuhvaćena Protokolom ako se ne mora temeljiti na takvoj nadležnosti.

B. Pravne osnove sporazumâ

40. Dva sporazuma o kojima je riječ u ovom predmetu ne temelje se na nadležnosti u pogledu područja slobode, sigurnosti i pravde, već na nadležnosti u pogledu aranžmana povlačenja, to jest na članku 50. stavku 2. UEU-a, odnosno na nadležnosti sklapanja sporazuma o pridruživanju, to jest na članku 217. UFEU-a.

41. Stoga je potrebno utvrditi je li članak 62. stavak 1. točku (b) Sporazuma o povlačenju odnosno glavu VII. dijela trećeg, a osobito članak 632. Sporazuma o trgovini i suradnji trebalo – umjesto toga ili dodatno – utemeljiti na nadležnosti u pogledu područja slobode, sigurnosti i pravde, to jest na članku 82. stavku 1. točki (d) UFEU-a.

42. U skladu s ustaljenom sudskom praksom, odabir pravne osnove akta EU-a, uključujući akt koji je donesen radi sklapanja međunarodnog sporazuma, mora se temeljiti na objektivnim elementima koji podliježu sudskom nadzoru, među kojima su cilj i sadržaj tog akta. Ako analiza akta EU-a pokaže da se njime slijede dva cilja ili da ima dva sastavna dijela i ako se jedan od tih ciljeva ili sastavnih dijelova može prepoznati kao glavni ili prevladavajući, a drugi samo kao

¹² Moja mišljenja u predmetima Ujedinjena Kraljevina/Vijeće (EGP) (C-431/11, EU:C:2013:187, t. 73. i 74.) i Komisija/Vijeće (Europska konvencija o pravnoj zaštiti usluga koje se temelje na uvjetovanom pristupu ili usluga koje pružaju uvjetovani pristup) (C-137/12, EU:C:2013:441, t. 84.).

¹³ Presuda od 22. listopada 2013., Komisija/Vijeće (Europska konvencija o pravnoj zaštiti usluga koje se temelje na uvjetovanom pristupu ili usluga koje pružaju uvjetovani pristup) (C-137/12, EU:C:2013:675, t. 74.). Vidjeti također mišljenje 2/15 (Sporazum o slobodnoj trgovini između Unije i Singapura) od 16. svibnja 2017. (EU:C:2017:376, t. 218.) i mišljenje nezavisne odvjetnice E. Sharpston u tom predmetu (EU:C:2016:992, t. 203.).

akcesoran, akt se mora temeljiti samo na jednoj pravnoj osnovi, to jest na onoj koju zahtijeva glavni ili prevladavajući cilj ili sastavni dio. Iznimno, ako je utvrđeno da akt istodobno slijedi više ciljeva ili da ima više sastavnih dijelova koji su neodvojivo povezani, a nijedan nije akcesoran u odnosu na drugi, takav se akt mora temeljiti na različitim odgovarajućim pravnim osnovama. Međutim, kumuliranje dviju pravnih osnova isključeno je ako su postupci predviđeni za jednu odnosno za drugu od tih osnova međusobno nespojivi¹⁴.

43. Osim toga, Sud je više puta utvrdio da Protokol br. 21 ne može utjecati na pitanje koja je pravna osnova prikladna za sklapanje međunarodnih sporazuma¹⁵. Takvo je tumačenje u skladu s općim načelima izloženima u prethodnoj točki te ni sam Protokol br. 21 ne ide u prilog nijednom drugom pristupu. S obzirom na to, tvrdnja osoba SD i SN da kriterij prevladavajućeg cilja nije primjenjiv ako se mjere dotiču Protokola br. 21 mora se odbiti.

44. S obzirom na ta razmatranja, sada ću razmotriti pravne osnove pravila o uhidbenim nalozima koja su sadržana u odnosnim dvama sporazumima.

1. Pravna osnova članka 62. stavka 1. točke (b) Sporazuma o povlačenju

45. Sporazum o povlačenju, uključujući njegov članak 62. stavak 1. točku (b), temelji se na članku 50. stavku 2. UEU-a. U skladu s člankom 50. stavkom 2. drugom rečenicom UEU-a, Unija s državom koja se iz nje povlači pregovara i sklapa sporazum kojim se utvrđuju aranžmani njezina povlačenja, uzimajući pritom u obzir okvir za njezin budući odnos s Unijom. U četvrtoj rečenici te odredbe predviđeno je da sporazum o povlačenju u ime Unije sklapa Vijeće, odlučujući kvalificiranom većinom, uz prethodnu suglasnost Europskog parlamenta.

46. S tim ciljem, kako to Komisija, među ostalim, objašnjava, člankom 50. stavkom 2. UEU-a predviđena je nadležnost sklapanja, u okviru jedinstvenog posebnog postupka, jedinstvenog, sveobuhvatnog sporazuma koji obuhvaća sva područja pokrivena Ugovorima koja su relevantna za povlačenje. Takav sporazum uključuje okončanje postupaka pokrenutih na temelju prava Unije koji su u tijeku u trenutku povlačenja, a tiču se države koja se povlači. To zahtijeva utvrđivanje podrobnih pravila i aranžmana u velikom broju različitih područja obuhvaćenih pravnom stečevinom EU-a. Kako bi se u interesu Unije, njezinih država članica i same države koja se povlači osiguralo uredno povlačenje, ta pravila i aranžmani mogu predviđati prijelazna razdoblja tijekom kojih se, na ograničeno vrijeme nakon što povlačenje stupi na snagu, pravo Unije nastavlja primjenjivati na državu koja se povlači.

47. S obzirom na to, u skladu s člankom 127. Sporazuma o povlačenju, kao prva faza povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije, između datuma povlačenja i završetka prijelaznog razdoblja većina prava Unije nastavila se primjenjivati na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini.

48. Nakon završetka prijelaznog razdoblja, u okviru druge faze povlačenja, primjenjuju se, u skladu s četvrtim, petim, šestim i sedmim stavkom članka 185. Sporazuma o povlačenju, posebna pravila predviđena u tom sporazumu.

¹⁴ Mišljenje 1/15 (Sporazum između Unije i Kanade o prijenosu i obradi podataka iz popisa imena putnika) od 26. srpnja 2017. (EU:C:2017:592, t. 76. do 78.) i presuda od 2. rujna 2021., Komisija/Vijeće (Sporazum s Armenijom) (C-180/20, EU:C:2021:658, t. 32. i 34.)

¹⁵ Presude od 27. veljače 2014., Ujedinjena Kraljevina/Vijeće (Švicarska) (C-656/11, EU:C:2014:97, t. 49.), od 22. listopada 2013., Komisija/Vijeće (Europska konvencija o pravnoj zaštiti usluga koje se temelje na uvjetovanom pristupu ili usluga koje pružaju uvjetovani pristup) (C-137/12, EU:C:2013:675, t. 73.), od 18. prosinca 2014., Ujedinjena Kraljevina/Vijeće (Turska) (C-81/13, EU:C:2014:2449, t. 37.) kao i mišljenje 1/15 (Sporazum između Unije i Kanade o prijenosu i obradi podataka iz popisa imena putnika) od 26. srpnja 2017. (EU:C:2017:592, t. 108.)

49. Točno je da ta posebna pravila predviđena za drugu fazu, baš kao nastavak primjene većine prava Unije tijekom prijelaznog razdoblja, obuhvaćaju mnogo različitih politika, uključujući osobito mehanizam predaje u kaznenim stvarima, u skladu s člankom 62. stavkom 1. točkom (b) Sporazuma o povlačenju. Unija za potrebe provedbe tih politika inače djeluje na temelju posebnih ovlasti te mora poštovati ograničenja tih ovlasti, kao što je Protokol br. 21.

50. Međutim, s obzirom na cilj Sporazuma o povlačenju, sve te posebne politike nužno su akcesorne prevladavajućem krovnom cilju da se uspostavi sveobuhvatan mehanizam prijelaza iz članstva u Europskoj uniji u status treće zemlje. To je iznimno širok cilj u smislu da se mjere potrebne za njegovo ostvarenje moraju moći odnositi na veoma raznolika posebna pitanja¹⁶. Naime, tim se sporazumom mora moći urediti cijeli raspon pitanja obuhvaćenih pravom Unije.

51. Postupci predviđeni u pravnim osnovama pojedinih politika obuhvaćenih Sporazumom o povlačenju potvrđuju akcesornu narav tih politika u kontekstu povlačenja države članice.

52. To je posebno očito kod politika u čijem području Vijeće inače može samo jednoglasno djelovati, kao što je to neizravno oporezivanje, koje je predmet članaka 51. do 53. Sporazuma o povlačenju. Prema članku 113. UFEU-a, Vijeće jednoglasno donosi odredbe za usklađivanje neizravnog oporezivanja, ali se jednoglasnost ne može kombinirati s kvalificiranom većinom¹⁷, predviđenom u članku 50. stavku 2. UEU-a. Osim toga, Vijeće je na temelju članka 113. UFEU-a obvezno samo savjetovati se s Europskim parlamentom, dok članak 50. stavak 2. UEU-a zahtijeva suglasnost Parlamenta.

53. Ta nespojivost zakonodavnih postupaka ne može se riješiti tako da se iz Sporazuma o povlačenju isključe pitanja o kojima se odlučuje u nespojivim postupcima, zato što članak 50. stavak 2. UEU-a ne predviđa nikakve iznimke od aranžmana povlačenja.

54. Sveobuhvatan pristup iz članka 50. stavka 2. UEU-a i njime predviđen zakonodavni postupak nužni su, kako je to Vijeće naglasilo, zbog iznimne situacije kakvu povlačenje čini. Kako je to povlačenje Ujedinjene Kraljevine pokazalo, takvi se široki aranžmani moraju utvrditi pod jakim političkim pritiskom i u veoma kratkom roku. Zahtijevanje jednoglasnosti u Vijeću ili isključivanje određenih pitanja iz općeg postupka zakomplificiralo bi taj proces i povećalo opasnost od nepostizanja sporazuma.

55. S obzirom na to, kad bi se za sporazum o povlačenju zahtijevalo da se temelji i na odredbama različitima od članka 50. stavka 2. UEU-a kada god se on dотићe posebnog područja, tada bi se nadležnost i postupak iz članka 50. stavka 2. UEU-a mogli učiniti bespredmetnim.¹⁸.

56. Posljedično, činjenica da sporazum o povlačenju sadržava odredbe koje se odnose na razna posebna pitanja ne može izmijeniti kvalifikaciju tog sporazuma, za koju je relevantan temeljni predmet tog sporazuma, a ne njegove pojedinačne odredbe¹⁹.

¹⁶ Vidjeti u tom pogledu presude od 3. prosinca 1996., Portugal/Vijeće (Indija) (C-268/94, EU:C:1996:461, t. 37.), od 11. lipnja 2014., Komisija/Vijeće (Filipini) (C-377/12, EU:C:2014:1903, t. 38.) i od 2. rujna 2021., Komisija/Vijeće (Sporazum s Armenijom) (C-180/20, EU:C:2021:658, t. 50.).

¹⁷ Presuda od 29. travnja 2004., Komisija/Vijeće (Naplata potraživanja) (C-338/01, EU:C:2004:253, t. 58.)

¹⁸ Vidjeti u tom pogledu presude od 3. prosinca 1996., Portugal/Vijeće (Indija) (C-268/94, EU:C:1996:461, t. 38.), od 11. lipnja 2014., Komisija/Vijeće (Filipini) (C-377/12, EU:C:2014:1903, t. 38.) i od 2. rujna 2021., Komisija/Vijeće (Sporazum s Armenijom) (C-180/20, EU:C:2021:658, t. 51.).

¹⁹ Vidjeti u tom pogledu presude od 3. prosinca 1996., Portugal/Vijeće (Indija) (C-268/94, EU:C:1996:461, t. 39.) i od 11. lipnja 2014., Komisija/Vijeće (Filipini) (C-377/12, EU:C:2014:1903, t. 39.).

57. Sud je sličan pristup usvojio u pogledu sporazumâ o razvojnoj suradnji, ali je pritom dodao uvjet da odredbe o posebnim pitanjima ne smiju sadržavati obveze takvog dosega da one same u stvarnosti predstavljaju zasebne ciljeve u odnosu na ciljeve razvojne suradnje²⁰.

58. Neovisno o tome primjenjuje li se taj uvjet na sporazume o povlačenju, mehanizam predaje iz članka 62. stavka 1. točke (b) Sporazuma o povlačenju u svakom slučaju ne stvara široke obveze koje čine zaseban cilj u odnosu na cilj da se osigura uredno povlačenje. Njime se, u kontekstu povlačenja, samo produljuju i izmjenjuju postojeće obveze za ograničeno prijelazno razdoblje..

59. Primjena članka 62. stavka 1. točke (b) Sporazuma o povlačenju savršen je primjer takvog produljenja jer posljedična obveza ovisi o činjenici da Irska sudjeluje u mehanizmu europskog uhidbenog naloga te da je stoga mogla od Ujedinjene Kraljevine primati takve naloge do završetka prijelaznog razdoblja. Nasuprot tomu, Irska ne sudjeluje u mehanizmu europskog naloga za zaštitu²¹ te ona stoga nije mogla primati takve naloge koji bi rezultirali obvezama na temelju članka 62. stavka 1. točke (k).

60. Osobito, ne može se valjano tvrditi da članak 62. stavak 1. točka (b) Sporazuma o povlačenju za Irsku stvara nove obveze, zato što je ta država članica prije stupanja tog sporazuma na snagu podlijegala sličnim obvezama na temelju Okvirne odluke 2002/584.

61. Protivno tvrdnjama osoba SD i SN, zaklučci nezavisnog odvjetnika G. Hogana²² u pogledu Konvencije o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (Istanbulška konvencija)²³ nisu relevantni za ovaj predmet. Unija namjerava tu konvenciju sklopiti na temelju posebnih ovlasti koje se tiču područja slobode, sigurnosti i pravde. Nezavisni odvjetnik slaže se s tim pristupom²⁴. Iz toga bi proizlazilo da je Istanbulška konvencija sasvim obuhvaćena područjem primjene Protokola br. 21.

62. Osobe SD i SN navode da to znači da se i Sporazum o povlačenju trebao sklopiti na temelju takvih ovlasti te da bi trebao podlijegati navedenom protokolu. Međutim, Istanbulška konvencija potpuno je drukčiji sporazum i pravne osnove predviđene za njezino sklapanje to odražavaju. Osobito, nezavisni odvjetnik G. Hogan ne bavi se tumačenjem članka 50. stavka 2. UEU-a ni odgovarajućom pravnom osnovom Sporazuma o povlačenju.

63. S obzirom na navedeno, pravilno je da se članak 62. stavak 1. točka (b) Sporazuma o povlačenju temelji samo na članku 50. stavku 2. UEU-a. Tu nadležnost nije potrebno kombinirati s nadležnosti koja se tiče područja slobode, sigurnosti i pravde.

2. Pravna osnova glave VII. dijela trećeg, a osobito članka 632. Sporazuma o trgovini i suradnji

64. Unija je Sporazum o trgovini i suradnji sklopila na temelju članka 217. UFEU-a. Ta odredba dopušta sklapanje sporazuma o pridruživanju s trećim zemljama koji uključuju uzajamna prava i obveze, zajedničko djelovanje i posebne postupke.

²⁰ Vidjeti u tom pogledu presude od 3. prosinca 1996., Portugal/Vijeće (Indija) (C-268/94, EU:C:1996:461, t. 39.) i od 11. lipnja 2014., Komisija/Vijeće (Filipini) (C-377/12, EU:C:2014:1903, t. 39.).

²¹ Uvodna izjava 41. Direktive 2011/99/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o europskom nalogu za zaštitu (SL 2011., L 338, str. 2.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavje 19., svežak 11., str. 235.)

²² Mišljenje nezavisnog odvjetnika G. Hogana u postupku donošenja mišljenja 1/19 (Istanbulška konvencija) (EU:C:2021:198, t. 181. i sljedeće)

²³ Zbirka međunarodnih ugovora Vijeća Europe – br. 210

²⁴ Mišljenje nezavisnog odvjetnika G. Hogana u postupku donošenja mišljenja 1/19 (Istanbulška konvencija) (EU:C:2021:198, t. 166.)

65. Ta nadležnost ovlašćuje Uniju da preuzima obveze prema trećim državama u svim područjima koja su obuhvaćena Ugovorima²⁵. Njezin širok doseg opravdan je ciljem koji se sastoji od stvaranja posebnih, povlaštenih veza s državom nečlanicom, koja mora, barem u određenoj mjeri, sudjelovati u sustavu EU-a²⁶. Taj široki, horizontalni cilj razlikuje se od ciljeva posebnih sporazuma, koji predviđaju pravila o jasno definiranim pitanjima. Unatoč tomu, Sud je utvrdio da opća ovlast na temelju članka 217. UFEU-a ne dopušta Uniji, s obzirom na načelo dodjeljivanja nadležnosti, sadržano u članku 5. stavku 2. UEU-a, da u okviru sporazuma o pridruživanju donese mjere koje prelaze ograničenja nadležnosti koje su joj države članice dodijelile Ugovorima radi postizanja ciljeva koje Ugovori uspostavljaju²⁷.

66. U ovom predmetu sudjelovanje u sustavu EU-a znači sudjelovanje u mehanizmu predaje koji je Okvirnom odlukom 2002/584 uspostavljen u pogledu europskog uhidbenog naloga. Taj se mehanizam primjenjuje na Irsku.

67. Kako bi se zaštitovalo legitimne interese država članica i osigurala visoka razina demokratskog legitimiteta za takve potencijalno dalekosežne obveze, stavcima 6. i 8. članka 218. UFEU-a za sklapanje sporazumâ o pridruživanju zahtjeva se jednoglasnost u Vijeću i suglasnost Europskog parlamenta.

68. Uzgred, zahtjev jednoglasnosti znači da je Irsko pristala na to da je obvezuje mehanizam predaje predviđen u Sporazumu o trgovini i suradnji. S obzirom na nepostojanje bilo kakve iznimke za Irsku, obvezujući učinak za tu državu članicu bio je nedvojben.

69. Točno je da je Sud usto utvrdio da Vijeće može, na temelju članka 217. UFEU-a, donijeti mjeru u okviru sporazuma o pridruživanju pod uvjetom da se ona vezuje uz posebno područje nadležnosti Unije *te se također temelji* na pravnoj osnovi koja, osobito s obzirom na njezin cilj i sadržaj, odgovara tom području²⁸. S obzirom na to, osobe SD i SN navode da je članak 82. stavak 1. točka (d) UFEU-a trebao biti dodatna pravna osnova Sporazuma o trgovini i suradnji te da se Protokol br. 21 stoga primjenjuje. Mehanizam predaje predviđen u tom sporazumu zato, prema njihovu mišljenju, obvezuje Irsku samo ako se ta država članica uključila u taj mehanizam.

70. Međutim, utvrđenje Suda o potrebi za dodatnom posebnom pravnom osnovom odnosi se samo na odluku o stajalištu Europske unije u okviru tijela uspostavljenih sporazumom o pridruživanju, a u tom predmetu to je bilo stajalište koje treba zauzeti u pogledu koordinacije sustavâ socijalne sigurnosti u okviru Vijeća za pridruživanje osnovanog Sporazumom između EEZ-a i Turske²⁹. U skladu s člankom 218. stavcima 8. i 9. UFEU-a, Vijeće o takvim stvarima odlučuje kvalificiranom većinom bez sudjelovanja Europskog parlamenta. Dodavanje posebne unutarnje pravne osnove spriječilo bi izbjegavanje strožih postupovnih zahtjeva u pogledu djelovanja Unije u odnosnom području.

²⁵ Presude od 30. rujna 1987., Demirel (12/86, EU:C:1987:400, t. 9.) i od 18. prosinca 2014., Ujedinjena Kraljevina/Vijeće (Turska) (C-81/13, EU:C:2014:2449, t. 61.)

²⁶ Presuda od 30. rujna 1987., Demirel (12/86, EU:C:1987:400, t. 9.). Vidjeti također presudu od 26. rujna 2013., Ujedinjena Kraljevina/Vijeće (EGP) (C-431/11, EU:C:2013:589, t. 49.).

²⁷ Presuda od 18. prosinca 2014., Ujedinjena Kraljevina/Vijeće (Turska) (C-81/13, EU:C:2014:2449, t. 61.)

²⁸ Presuda od 18. prosinca 2014., Ujedinjena Kraljevina/Vijeće (Turska) (C-81/13, EU:C:2014:2449, t. 62.)

²⁹ Presuda od 18. prosinca 2014., Ujedinjena Kraljevina/Vijeće (Turska) (C-81/13, EU:C:2014:2449, t. 12.)

71. Za razliku od stajališti o posebnim pitanjima u okviru sporazuma o pridruživanju, sklapanje Sporazuma o trgovini i suradnji nije se odnosilo na posebnu politiku koja bi zahtijevala kombinaciju posebne nadležnosti i članka 217. UFEU-a. Kao i Sporazum o povlačenju, Sporazum o trgovini i suradnji odnosi se na mnogo područja obuhvaćenih Ugovorima. Mechanizam predaje iz glave VII. dijela trećeg Sporazuma o trgovini i suradnji samo je jedno od tih područja.

72. U tom pogledu, ovlast sklapanja sporazumâ o pridruživanju na temelju članka 217. UFEU-a slična je, barem donekle, ovlastima sklapanja sporazumâ o povlačenju na temelju članka 50. stavka 2. UEU-a ili sporazumâ o razvojnoj suradnji na temelju članka 209. stavka 2. UFEU-a. Sve te sporazume obilježava krovni cilj koji se ostvaruje posebnim mjerama koje se mogu donijeti na temelju posebnih nadležnosti.

73. Međutim, obveza dodavanja svih relevantnih nadležnosti kao pravnih osnova mogla bi odnositi opću nadležnost i postupak sklapanja međunarodnih sporazuma učiniti bespredmetnom³⁰. Obveza dodavanja svih relevantnih nadležnosti kao pravnih osnova Sporazuma o trgovini usto bi bila neizvediva zbog različitih i često nespojivih³¹ postupovnih zahtjeva³².

74. Također valja istaknuti da se, mehanizmom predaje uspostavljenim Sporazumom o trgovini i suradnji, barem u kontekstu odnosa između Irske i Ujedinjene Kraljevine, ne stvaraju sadržajno nove obveze, već samo nastavlja većina obveza koje su postojale u okviru prethodnog mehanizma predviđenog Okvirnom odlukom 2002/584 i Sporazumom o povlačenju. S obzirom na to, ako bi gore navedeni uvjet povezan s nadležnosti u pogledu razvojne suradnje³³ bio primjenjiv i na nadležnost u pogledu sporazumâ o pridruživanju, on u ovom konkretnom slučaju ne bi bio primjenjiv.

75. S obzirom na navedeno, pravilno je da se glava VII. dijela trećeg, a osobito članak 632. Sporazuma o trgovini i suradnji temelji samo na članku 217. UFEU-a. Tu nadležnost nije potrebno kombinirati s nadležnosti koja se tiče područja slobode, sigurnosti i pravde.

V. Zaključak

76. Prethodna razmatranja pokazuju da Protokol br. 21 ne obuhvaća mehanizme predaje uspostavljene dvama sporazumima o kojima je riječ u ovom predmetu te ti mehanizmi stoga obvezuju Irsku bez potrebe da se ona u njih izričito uključi.

77. Stoga predlažem da Sud utvrdi sljedeće:

Članak 62. stavak 1. točka (b) i članak 185. Sporazuma o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju te glava VII. dijela trećeg, a osobito članak 632. Sporazuma o trgovini i suradnji između Europske unije i

³⁰ Točke 57. i 58. ovog mišljenja

³¹ Povrh sudske prakse navedene u bilješci 14. ovog mišljenja, vidjeti presude od 11. lipnja 1991., Komisija/Vijeće (Titanijev dioksid) (C-300/89, EU:C:1991:244, t. 18. do 21.) i od 10. siječnja 2006., Komisija/Parlament i Vijeće (Izvoz i uvoz opasnih kemikalija) (C-178/03, EU:C:2006:4, t. 57.).

³² Vidjeti točke 51. do 53. ovog mišljenja.

³³ Točka 57. ovog mišljenja

Europske zajednice za atomsku energiju, s jedne strane, i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, s druge strane, koji predviđaju nastavak primjene mehanizma europskog uhidbenog naloga u odnosu na Ujedinjenu Kraljevinu, obvezuju Irsku.